

Kaitēkļu draudi Latvijas mežos

LATVIJAS VALSTS
MEŽZINĀTNES INSTITŪTA
«SILAVA» VEIKTĀ MEŽA
KAITĒKĻU MONITORINGA
AKTUĀLIE REZULTĀTI
2015. GADA VASARĀ

AGNIS ŠMITS |

LVMi Silava vadošais pētnieks

Salīdzinot ar 2014. gadu, šopavasār novērota būtiski augstāka egļu astoņzobu mizgrauža (*Ips typographus*) vaboļu lidošana. Īpaši intensīva vaboļu lidošana novērota Jēkabpils novadā. Šis apvidus robežojas ar Rokišķiem Lietuvā, kur egļu astoņzobu mizgrauža masu savairošanās novērota jau kopš 2012. gada. 30 dienās Jēkabpils apkārtnē vienā slazdā noķertas ap 5700 vabolēm. Par lielu apdraudējumu mežam tiek uzskatīts, ja 30 dienās vienā slazdā iekrīt ap 8000 vabolēm.

Egļu astoņzobu mizgrauža populācija pieaugusi arī Rīgas un Limbažu rajona teritorijā. Citviet Latvijā mizgraužu kaitējuma risks saglabājas neliels. Lai arī aprīļa beigās un maija sākumā laika apstākļi nebija piemē-

roti egļu astoņzobu mizgrauža lidošanai, turpmākajās nedēļās siltais laiks sekmēja vienmērīgu vaboļu lidošanu, sasniedzot maksimumu jūnija sākumā. Jūnija pirmajā nedēļā vidēji vienā slazdā tika noķertas 1115 vaboles.

Zemsedzes kontrolē uzskaitīto priežu sprīžotāja (*Bupalus piniarius*) kūniņu skaits, salīdzinot ar 2014. gadu, ievērojami samazinājies. Nevienā parauglaukumā kūniņu skaits nebija lielāks par 0,5 uz vienu kvadrātmetru. Citu zemsegā ziemojošo priežu kaitēkļu klātbūtne (*Panolis flammea*, *Hyloicus pinastri*, *Diprion pini*) arī bija nenozīmīga. Iepriekšējā gadā novērotā priežu rūsganās zāglapsenes (*Neodiprion sertifer*) savairošanās Kurzemē paplašinās. Ventpils, Kuldīgas un Talsu rajonā nepieciešams veikt priežu audžu apsekošanu, savlaicīgu sekundāro kaitēkļu svaigi invadēto priežu iz-

vākšanu, īpaši degumos un to tuvumā, kā arī dobumperētāju putniem piemērotu putnu būru izvietošanu priežu audzēs.

Turpinās arī ozolu tinēja (*Tortrix viridana*) savairošanās Talsu apkaimē. Jūnijā novērota vidēji stipra ozolu defoliācija, bet jau jūlijā koku vainagi atjaunojušies un speciāli uzraudzības pasākumi nav nepieciešami.

Lielākais apdraudējums mežaudzēm Latvijā sagaidāms priežu audžu tīklapsenes savairošanās vietā Daugavpils apkaimē. Kā jau iepriekš tika prognozēts, 2015. gada vasarā novērota intensīva tīklapsenes lidošana, un sagaidāms, ka audzes tiks pilnībā atskujotas apmēram 200 ha platībā. Savairošanās skartajās platībās savlaicīgi jāizvāc sekundāro kaitēkļu svaigi invadētās priedes, jāizlik papildu putnu būri un jāapseko savairošanās reģionam pieguļošās audzes. ○